

छ. शिवाजी महाराजांचा राज्याभिषेक

श्री. सुरेश नामदेव दांडगे

सहायक प्राध्यापक (इतिहास विभाग)

आर्ट्स् अॅण्ड कॉमर्स कॉलेज, आष्टा ता. वाळवा जि. सांगली.

राज्याभिषेकाची उद्दिदष्टे

१. छ. शिवाजी महाराजांनी राज्याभिषेक का करून घेतला.
२. सार्वभौम राज्याचे महत्वण
३. राज्याभिषेकामुळे मराठयांचा संपूर्ण भारतात दरारा निर्माण.

राज्याभिषेकाची आवश्यकता

१. स्वतंत्र व खन्या राजपदाची गरज
२. बंडखोर जहागिरदार या प्रतिमेचा नाश
३. मुस्लीम सत्तांना इशारा

४. कायदेशीर अडचणींचे निवारण
५. पृथ्वी निःक्षत्रिय कल्पनेचा नाश
६. राज्याभिषेक एक संस्कार

७. प्रजाजनावर छाप

८. स्वतंत्र व सार्वभौम राज्याची कल्पना

छ. शिवाजी महाराजांचा राज्याभिषेक सोहळा

१. शिवाजी महाराजांचा क्षत्रियत्वाचा प्रश्न

२. गागाभट्टास पाचारण

३. राज्याभिषेकपूर्व तयारी व विधी

४. राज्याभिषेक समारंभ

५. महाराजांचा अभिषेक

६. शिवाजी महाराजांचे सिंहासनारोहण

७. आशीर्वाद, नजराणे व दानधर्म

छ. शिवाजी महाराजांच्या राज्याभिषेकाचे महत्व

१. एतददेशियांना राजा मिळाला
२. पृथ्वी निः क्षत्रिय या कल्पनेचा नाश

३. मुस्लिम सत्तांना आळ्हान
४. स्वतंत्रए सार्वभौम राज्याची निर्मिती

५. धर्मसिद्ध राज्यसंस्थेची उभारणी

६. सुराज्याची गवाही

७. शासनबद्ध समाजाची निर्मीती

८. राज्याभिषेकाचे घटनात्मक महत्व

९. नव्या पर्वाला सुरुवात

सारांश